

مرکز مدیریت حوزه های علمیه خاوران
مدرسه علمیه فاطمیه (سلام الله علیها) شهرستان نقده

عنوان تحقیق:

راهکارهای ترغیب جوانان به دعا

استاد راهنما:

حجت الاسلام والمسلمین جعفرزاده

پژوهشگر:

کبری جوست ، ویدا بیک طاش

۱۳۹۷

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

چکیده:

در این نوشتار راهکارهای ترغیب جوانان به دعا در قالب ارائه تعریف از دعا با استفاده از آیات و روایات و بیان سیره عملی اهل بیت (ع) در ترغیب جوانان به دعا پرداخته شده است. در این زمینه نقش خانواده و اجتماع تأثیر بسزایی دارد و سلامت روح و روان جوانان در سایه ارتباط با خدا از جمله مهمترین آثار دعا می باشد. دعا مقوله ای است که از بدو آفرینش بشر همواره همراه و مأنوس او بوده است. در همهی ادیان الهی، پیامبران هم خود به درگاه خداوند دعا می کردند و هم این وسیلهی تقرب را به مردم می آموختند. بنابراین هر انسانی، اعم از کافر و مؤمن بر حسب ویژگی های ذاتی و فطری اش، این نیاز را در درون خود احساس می کند که به سرچشمه ای از معنویت و قدرت اتصال پیدا کند؛ لذا نیاز به چنین مفهومی شکوفه ای دعا را در جان انسان می پروراند؛ دعا حالتی است که چراغ امید را در دل انسان روشن می سازد و انبساط باطنی به او می بخشد. دعا غبار غفلت از چهره جان می زداید و عامل توسعه و گسترش بینش انسان نیایشگر می گردد. در پرتو دعا نفس جوان رشد می کند. توجه به امور معنوی از جمله دعا، از مسائل مهم دوران جوانی است که جامعه و والدین نقش بسزایی در تقویت امور معنوی جوانان دارند.

کلید واژه: ترغیب، جوان، دعا، آیات، روایات، والدین، مسئولین

فهرست

صفحه	عنوان
	چکیده
۱	مقدمه
۲	فصل اول کلیات و مفاهیم
۳	تبیین مسأله
۳	اهمیت و ضرورت تحقیق
۴	اهداف مشخص تحقیق
۵	سوالات تحقیق
۵	فرضیه های تحقیق
۵	پیشینه تحقیق
۶	روش تحقیق
۶	اهداف و دست آوردهای مورد انتظار
۶	تعریف لغوی دعا
۷	تعریف اصطلاحی دعا
۸	دعا در قرآن
۹	دعا در روایات
۱۰	فصل دوم: نقش خانواده و اجتماع در ترغیب جوانان به دعا
۱۱	الف: نقش خانواده در ترغیب جوانان به دعا
۱۱	۱ - تشویق و ترغیب
۱۲	۲ - یادآوری نعمت های خدا

۱۳	۳ - دعوت عملی به دعا و ذکر
۱۴	۴ - ایجاد انس به دعا و ذکر از طرف خانواده
۱۶	۵ - نرمخویی و محبت
۱۷	ب : نقش اجتماع در ترغیب جوانان به دعا
۱۷	۱ - برنامه بلند مدت و بنیادین دولت
۱۷	۲ - مدرسه و دانشگاه
۱۷	۳ - رسانه ملی
۱۸	۴ - الگو دهی مناسب
۱۹	فصل سوم : آثار فردی و اجتماعی دعا در زندگی جوان
۲۰	آثار فردی
۲۰	۱ - دعا و آرامش جوان
۲۰	۲ - کسب معرفت
۲۱	۳ - جوان و امید
۲۲	۴ - دعا و درمان افسردگی
۲۳	۵ - سلامت روان
۲۴	۶ - طول عمر
۲۶	آثار اجتماعی :
۲۶	۱ - فایده های دعا
۲۶	۲ - تقویت روحیه احساس مسئولیت نسبت به جامعه
۲۶	۳ - نقش دعا در تشکیل حکومت
۲۹	نتیجه

حکومت الهی و اسلامی نیز بوده اند.^۱ جوانان انقلاب اسلامی ایران نیز در سایه دعا نسبت به مسائل سیاسی و اداری کشور بی تفاوت نبوده و به رهبری امام خمینی (ره) در مقابل ظلم و ستم شاهی به قیام برخاستند تا این انقلاب به پیروزی منتهی سد و اکنون به دست ما رسیده و جوانان امروزی نیز به رهبری امام خامنه ای (حفظه الله) به مسائل سیاسی و مذهبی بی تفاوت نبوده چنانچه می بینیم در سایه حکومت اسلامی ایران عزیز جوانان با استمداد از اهل بیت (ع) و دعا به دفاع از مرزهای اسلامی و حریمین شریفین برخاسته و در قالب مدافعین حرم، برخی به شهادت نیز نایل شده اند .

^۱ نشریه حوزه، نویسنده: دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم، ج ۴۹، ص ۹

نتیجه :

دعا راهی است برای رسیدن به کمال سپری است برای محافظت از لغزشها و گناهان دژی است در برابر هجوم ناملایمات و ناگواریهای زندگی .

دعا به جان آدمی تعادل و آرامش می بخشد قدرت ایستادگی و تحمل را افزون می سازد نشاط و امیدواری را در وی پدید می آورد.

اسلام به تربیت عبادي جوانان مخصوصاً به دعا توجه نموده است تا زمینه دست يابي جوانان به مراحل عالي کمال فراهم شود .اهتمام جوانان به معنویت و دعا بسياري از مشکلات پديد آمده را بر طرف ساخته و باعث تقويت باور جوانان و ايجاد آرامش روحي مي شود و مسیر زندگی را براي رسیدن به مدارج بالا هموار مي سازد. در دعا روح خود را به قدرتی بی نهایت می سپاریم و غصه ها و دردهایمان را با او در میان می گذاریم. این نشاط روحي که از ارتباط با قدرت الهي نشأت مي گیرد زمینه فعالیت بهینه در اجتماع را فراهم مي سازد و انگیزه کافي در سایه اعتماد به خدا تحت تأثیر دعا براي همکاري با ساير افراد اجتماع را فراهم مي سازد.

منابع و مأخذ:

- ۱ - قرآن کریم
- ۲ - نهج البلاغه
- ۳ - صحیفه سجادیه دعای مکارم الاخلاق
- ۴ - مفاتیح ، زیارت جامعه
- ۵ - ابن فارس، احمد بن فارس، معجم المقاییس اللغة، قم، مکتب الاعلام الإسلامی، ج ۲
- ۶ - ابن منظور، محمد بن مکرم، لسان العرب، بیروت، دار الفکر، ج ۱۴
- ۷ - اکبری، محمود، مذهب گرایي و مذهب گریزی جوانان، پایگاه اطلاع رسانی حوزه (سبک زندگی / عوامل و زمینه های مذهب گرایي جوانان)
- ۸ - اقبال لاهوری، تفکرات اسلامی، مترجم احمد آرام، شرکت سهامی انتشار
- ۹ - الکسیس کارل، انسان موجود ناشناخته، مترجم عنایت، دنیای کتاب
- ۱۰ - ام رابین دیمائتو، روان شناسی سلامت، تهران، سمت، ۱۳۷۹، ج ۲، ص ۷۸۱
- ۱۱ - احسانی، محمد، ۷/۱۳۸۸، گنجینه معارف-تربیت دینی خانواده، فصلنامه معرفت، شماره ۳۲
- ۱۲ - راغب اصفهانی، حسین بن محمد، مفردات ألفاظ القرآن، بیروت، دارالشامیه سین حوزه علمیه قم، دفتر انتشارات اسلامی، ۱۳۷۴، ج ۲
- ۱۳ - رسولی، محمد، سیره تربیتی پیامبر(ص) و اهل بیت (ع)، سید علی حسین زاده، نشر پژوهشگاه حوزه و دانشگاه، چاپ دهم ۱۳۹۷
- ۱۴ - سبحانی نیا، محمد، جوان و آرامش، قم، بوستان کتاب، ۱۳۸۲
- ۱۵ - سبحانی نیا، محمد، راه تربیت، فصلنامه ای در عرصه فرهنگ و تربیت اسلامی
- ۱۶ - شجاعی، محمد صادق، دعا و سلامت روان، ویراستار حبیب مقیمی، مرکز پژوهش های اسلامی صدا و سیما، چاپ اول
- ۱۷ - خسروی، زهره، روان درمانی داغ دیدگی، انتشارات نقش هستی

۱۸ - خدامیان آرائی ، مهدی ، یک سبد آسمان : نگاهی نو به چهل آیه قرآن ، قم ، وثوق ، ج ۱ ، ۱۳۹۱

۱۹ - طبرسی ، حسن بن فضل ، مکارم الاخلاق ، قم ، شریف رضی ، ۱۳۷۰ ، ج ۲

۲۰ - طباطبایی ، محمدحسین ، ترجمه تفسیر المیزان ، مترجم محمد باقر موسوی همدانی ، قم ، جامعه مدرسین

۲۱ - دیل کار نگی ، آیین زندگی ، مترجم مهنز بهرنگی ، انتشارات طلایه

۲۲ - کلینی ، محمد بن یعقوب ، اصول کافی ، مترجم سید هاشم رسولی ، تهران ، نشر تهران ، ۱۳۶۵ ، ج ۲

۲۳ - نراقی ، ملا احمد ، معراج السعاده ، شیراز ، انتشارات علمیه اسلامیة

۲۴ - نوری ، حسین بن محمد تقی ، مستدرک الوسائل ، بیروت ، مؤسسه آل البيت ، ج ۵

۲۵ - مکارم شیرازی ، ناصر ، تفسیر نمونه ، قم ، دارالکتب اسلامی ، ج ۱ و ج ۲۴

۲۶ - محمدی ری شهری ، محمد ، میزان الحکمه ، ترجمه حمید رضا شیخی ، ج ۴

۲۷ - ملکی تبریزی ، میرزا جواد ، المراقبات ، قم ، نشر امید ، چاپ اول ، ۱۳۷۵

۲۸ - مجلسی ، محمدباقر ، بحار الانوار ، بیروت ، دارالکتب الاسلامیه ، ج ۹۳

۲۹ - میرزا حسین نوری ، مستدرک الوسائل ، مؤسسه آل البيت لاحیاء التراث ، ۱۴۰۸ هـ . ق ، ج ۶

۳۰ - اسلام و پژوهش های مدیریتی سال اول ، تابستان ۱۳۹۰ ، فصلنامه ، شماره ۱

۳۱ - علاءالدین هندی ، کنز العمال ، بیروت ، مؤسسه الرساله ، ۱۴۰۹ هـ . ق ، ج ۱۶

۳۲ - وسایل الشیعه ، ۳ ، ۳۱۵ ، ۶ - مدرسی حجازی ، محمد طاهر ، ارمغان تربیت (۳) ، مشهد ، انتشارات ولایت ، ۱۳۹۴

۳۳ - نشریه حوزه ، نویسنده : دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم ، ج ۴۹

۳۴ - مجله ، پاسدار اسلام ، بهمن ۱۳۸۶ ، شماره ۳۱۴ ، نقش نیایش در سلامت و آرامش روان

۳۵ - گروه دین تبیان <https://article.tebyan.net>

